

Michał Jas

Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach

ORCID: 0000-0003-4258-9127

Internet i erotyka. Portal erotyczny Datezone.com w perspektywie teorii kultywacji Gerbnera

Streszczenie

Opracowanie stanowi wstęp do badań nad relacjami nowych mediów i zachowań związanych z seksualnością. Przedmiotem badań był portal erotyczny Datezone ukazany w medioznawczej perspektywie teorii kultywacji amerykańskiego badacza George'a Gerbnera. Studium przypadku wykorzystuje metodę obserwacji, analizy i krytyki źródeł oraz analizę treści. Artykuł odpowiada na pytania: 1) Co stanowi zawartość portalu Datezone?, 2) Kim są jego użytkownicy oraz 3) Jakie są cechy dystynktywne portali erotycznych? Analiza wykazała, że Datezone jest bardziej angażująco czasowo witryną niż Onet. Praca może otwierać dyskusje nad innymi aspektami funkcjonowania nowych mediów w przestrzeni seksualnej.

Słowa kluczowe: Datezone, portale erotyczne, seks, pornografia, teoria kultywacji.

Internet and erotic. Erotic portal Datezone.com in the perspective of Gerber's cultivation theory

Abstract

This study is an introduction to research on the relationship between new media and behaviors related to sexuality. The subject of the research was the erotic portal Datezone, presented from the media perspective of the cultivation theory of the American researcher George Gerbner. The case study uses the method of observation, analysis and criticism of sources, and content analysis. The article answers the questions: 1) What is the content of Datezone?, 2) who are the users of the portal and 3) what are the distinctive features of erotic portals. The analysis showed that Datezone is a more time-intensive website than Onet. The work may open discussions on other aspects of the functioning of new media in the sexual space.

Keywords: Datezone, erotic portals, sex, pornography, new media, cultivation theory.

Wstęp

Popularność internetu sprawiła, że niemal wszystkie sfery życia społecznego są dostępne także w formie cyfrowej, *online*. Sieć jest wykorzystywana nie tylko przy załatwianiu spraw urzędowych (np. wysyłaniu corocznych zeznań podatkowych) czy zakupów

(e-shopping) lub edukacji (np. aplikacje edukacyjne, e-learning), lecz także służy do zaspokajania, coraz to nowszych, potrzeb seksualnych.

Strony dla dorosłych stanowią jedne z najczęściej odwiedzanych witryn w internecie, zaraz po google.com i najpopularniejszych mediach społecznościowych (np. YouTube i Facebook). Wobec tego należy stwierdzić, że treści związane z tematyką seksualną są ważnym społecznie tematem, który nie jest często eksplorowany przez medioznawców, także polskich. Powodów takiego niedostatku można doszukiwać się nie tylko w ubogiej literaturze przedmiotu czy stałej konieczności dokonywania rewizji badań ze względu na dynamikę stron erotycznych i pornograficznych, ale nade wszystko we wstydlivej tematyce, która może stanowić rodzaj pewnej autocenzury naukowej.

Choć, jak już wspomniano, relacje seksu i internetu nie należą do popularnej problematyki badawczej¹, to warto w tym miejscu wymienić opracowania, które w mniejszym lub większym zakresie podejmują te zagadnienia. Są to między innymi opracowania Katarzyny Klonowskiej², Paula Bleakleya³, Dariusza Skowrońskiego i Mariki Nowickiej⁴ czy Roberta Lepperta i Kamili Kacprzak⁵. Należy wymienić także pozycje z literatury popularno-naukowej autorstwa Roberta Ziemińskiego⁶, Ewy Strusińskiej⁷ czy Lecha Nijakowskiego⁸.

Opracowanie otwiera wstęp teoretyczny, w którym przedstawiono dotychczasowy stan wiedzy na temat portali erotycznych i randkowych oraz dokonano syntetycznego ujęcia teorii kultuwacji George'a Gerbnera. W drugiej części pracy, metodologicznej, między innymi opisano cele i pytania badawcze oraz zastosowane metody. Następna, główna część pracy to prezentacja wyników analizy statystycznej polskiego portalu erotycznego Datezone.com (dalej: Datezone). Opracowanie zamyka podsumowanie analizowanego przypadku.

---

¹ Pomijam tu prace z zakresu seksuologii, psychologii i socjologii. Między innymi temat prostytucji doczekał się wielu opracowań: psychologicznych, socjologicznych oraz historycznych. Natomiast słabo zbadane są nowe formy zjawiska nierządu zawodowego zapośredniczone przez internet (np. wysyłkowa sprzedaż użytej bielizny czy pobieranie opłat za wysłanie nagich zdjęć lub wiadomości głosowych typu JOI (ang. *Jerk Off Instruction* – instrukcja masturbacji).

² K. Klonowska, *Sponsoring seksualny – ocena binarna zjawiska*, „Profilaktyka Społeczna i Resocjalizacja” 2016, nr 30, s. 39–52.

³ P. Bleakley, „500 Tokens to Go Private”: *Camgirls, Cybersex and Feminist Entrepreneurship*, „Sexuality & Culture” 2014, nr 18, s. 892–910.

⁴ D. Skowroński, M. Nowicka, *Kto korzysta z seksu internetowego w Polsce?*, „Seksuologia Polska” 2008, nr 6, s. 6–13.

⁵ R. Leppert, K. Kacprzak, *Związki miłosne w sieci. Poszukiwanie partnera życiowego na portalach randkowych*, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2013.

⁶ R. Ziemiński, *Porno. Jak oni to robią*, Wydawnictwo Kobiectwo, Białystok 2021.

⁷ E. Strusińska, *Miła robotka. Polskie świerszczyki, harlekiny i porno z satelity*, Wydawnictwo Czarne, Wołowiec 2021.

⁸ L. Nijakowski, *Pornografia. Historia, znaczenie, gatunki*, Wydawnictwo Iskry, Warszawa 2023.

Od portali randkowych po portale erotyczne

Choć początków portali erotycznych należy upatrywać w portalach randkowych/matrymonialnych, to jednak niektórzy badacze ich powstanie wiążą z osiemnastowiecznymi matrymonialnymi anonsami prasowymi⁹. Zatem dla szerszej perspektywy badawczej refleksje nad Datezonem należy rozpocząć od syntetycznego zarysu funkcjonowania portali i serwisów randkowych.

Jedną z podstawowych funkcji nowych technologii jest wymiana informacji pomiędzy użytkownikami sieci. Możliwość komunikowania się za pośrednictwem internetu umożliwiła znajdowanie partnerów życiowych. Pierwsze portale randkowe były *de facto* zbiorem ogłoszeń matrymonialnych zamieszczanych na stronach internetowych. Zatem wpisy typu: „40-letni rozwodnik pozna piękną blondynkę” nie odbiegały w swojej formie i treści od matrymonialnych prasowych anonsów. Publikowane ogłoszenia zawierały najczęściej trzy elementy:

- 1) prezentację własnej osoby,
- 2) oczekiwania wobec „drugiej połówki”,
- 3) pozostawienie preferowanej formy kontaktu (adres, numer telefonu, poczta elektroniczna).

Takie strony internetowe były zatem swoistą agorą ogłoszeń matrymonialnych internautów, którzy w nowych technologiach upatrywali szansy na poznanie przyszłego partnera życiowego.

Przełomową datą w rozwoju randkowego internetu w Polsce był 2002 rok, kiedy grupa Onet.pl stworzyła stronę sympatia.onet.pl¹⁰ (dalej: Sympatia). Niewątpliwie na ogromny sukces tego randkowego portalu wpłynął postępujący proces technologiczny w naszym kraju oraz fakt, że Sympatia umożliwiła komunikację (czatowanie) pomiędzy użytkownikami¹¹. W konsekwencji wraz z rosnącą liczbą konwersujących między sobą internautów na sympatia.pl wydłużał się czas spędzania na tej stronie, co przełożyło się na wycenę reklam, gwarantując sukces finansowy. Należy dodać, że portale randkowe (m.in. Sympatia, Badoo) oferują także płatne abonamenty. Dzięki nim zwiększają się możliwości flirtowania (np. poprzez zniesienie dziennego limitu wysyłania prywatnych wiadomości do innych zalogowanych użytkowników). Mowa tu o tak zwanym *freemium*, czyli „modelu biznesowym stosowanym przez niektóre firmy internetowe i twórców aplikacji na smartfony, aby zapewnić użytkownikom bezpłatne podstawowe funkcje produktu cyfrowego oraz dostęp do funkcji premium za opłatą abonamentową”¹².

Kolejnym znaczącym momentem w historii portali randkowych było sugerowanie konkretnych kandydatów spośród tysięcy zarejestrowanych użytkowników.

⁹ K. Orszulak-Dudkowska, *Ogłoszenie matrymonialne. Studium z pogranicza folklorystyki i antropologii kultury*, Polskie Towarzystwo Ludoznawcze, Łódź 2008.

¹⁰ Należy zaznaczyć, że przed pojawieniem się portalu sympatia.pl funkcjonowały takie serwisy randkowe jak np. Przyjaciele.bicomp.pl.

¹¹ Zob. K. Orszulak-Dudkowska, *Ogłoszenie matrymonialne...*

¹² V. Kumar, *Making „freemium” work*, „Harvard Business Review” 2014, nr 5, s. 27–29.

Automatyczne propozycje, wykorzystujące matematyczne algorytmy, opierały się na podawanych uprzednio przy rejestracji informacjach (np. wiek, miejsce zamieszkania, wygląd, zainteresowania, oczekiwania itd.) lub wypełnianych testach osobowościowych. Jedną z pierwszych stron randkowych, która wykorzystywała sugerowanie profili i ankietyzację, była, założona w 2012 roku, platforma eDarling¹³. Spośród innych aplikacji/portali randkowych można wymienić takie adresy internetowe jak: Dopasowani.pl, Przeznaczeni.pl, Mydwoje.pl, Narandce.pl, Flirt.com, Randki24.pl, czy też Randki.o2.pl.

Przytoczone adresy portali randkowych dotyczą w głównej mierze osób heteroseksualnych. Z powodu braku akceptacji osoby o innej orientacji seksualnej są tam często poniżane, atakowane, wyśmiewane¹⁴. Wobec tego dla użytkowników nieheteroseksualnych (homo-, bi- oraz transseksualistów) są przeznaczone specjalne serwisy, które poza możliwością randkowania dodatkowo zapewniają im bezpieczeństwo. Przykładowymi serwisami i aplikacjami randkowymi dla nieheteroseksualnych internautów są: Fellow, Blued, Gindr oraz Scruff.

Rozwój technologii niejako wymusił powstanie nowych form na urządzenia mobilne. Przejście od stron www do aplikacji dało początek nowemu zjawisku – aplikacjom randkowym¹⁵.

W odróżnieniu od platform randkowych aplikacje randkowe opierają się na lokalizacjach, wykorzystując globalny system pozycjonowania (GPS). Spędzanie czasu przy telefonie sprawia, że aplikacje randkowe są bardziej dostępnymi miejscami na szukanie partnerów¹⁶. Poprzez GPS użytkownicy aplikacji randkowych mogą znaleźć osobę, która jest geograficznie blisko (w danym mieście, w bliskiej okolicy lub w promieniu kilkunastu kilometrów), co może sprzyjać szybszemu spotkaniu twarzą w twarz, *offline*.

Znacznie mniej miejsca literatura przedmiotu poświęca portalom *sensu stricto* erotycznym. Jedynym z powodów takiego uwidaczniającego się niedostatku może być przeświadczenie, że aplikacje randkowe przejęły główną funkcję portali erotycznych, jaką jest umawianie się na odbycie stosunku seksualnego w świecie rzeczywistym, to znaczy *offline*.

Za prawdziwością tego przeświadczenia przemawiają wyniki badania sondażowego, które zostały opublikowane na łamach tygodnika „Polityka” w 2022 roku¹⁷. Uwidacz-

¹³ M. Ściupider-Młodowska, *Intymność w kulturze flirtu i uwodzenia. Czy wirtu@lny seks na zawsze odmienni intymne relacje partnerskie?*, „Studia Edukacyjne” 2013, nr 29, s. 305–325.

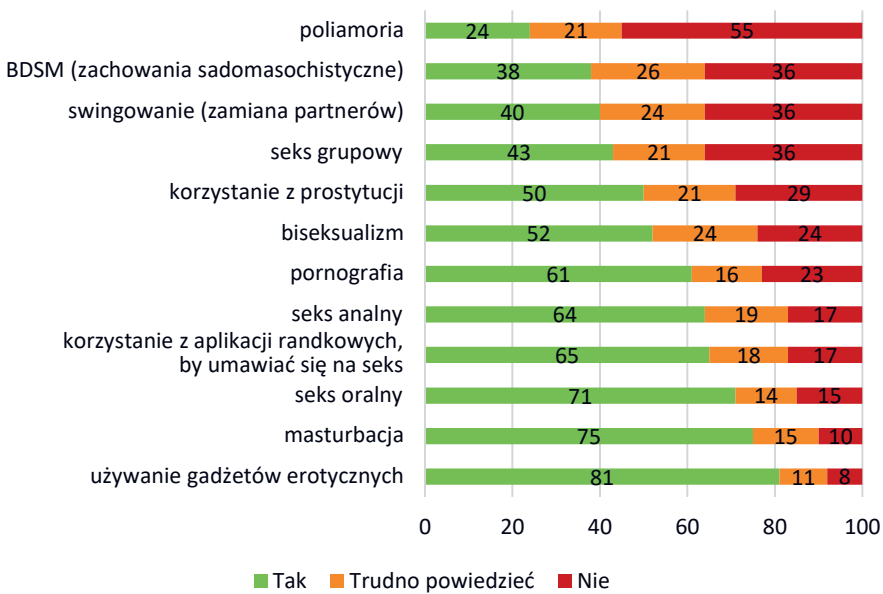
¹⁴ A. Carman, *Tinder will warn users when they travel to countries where LGBTQ relationships are punishable by law*, <https://www.theverge.com/2019/7/24/20708645/tinder-traveler-alert-update-dating-app-lgbtq> (dostęp: 1.10.2023).

¹⁵ Á. Castro, J. Barrada, *Dating Apps and Their Sociodemographic and Psychosocial Correlates: A Systematic Review*, „International Journal of Environmental Research and Public Health” 2020, nr 17(18), 6500 (dostęp: 1.10.2023); N. Hodgson, *The Curious History of Dating. From Jane Austen to Tinder*, Little Brown, London 2017.

¹⁶ A. Murphy, *Dating Dangerously: Risks Lurking within Mobile Dating Apps*, „Journal of Law and Technology” 2018, nr 1(26), s. 100–127.

¹⁷ Badanie zostało zrealizowane w dniach 4–8 VIII 2022 roku metodą CAWI na reprezentatywnej próbie 1000 dorosłych Polaków. Pytanie brzmiało: „Czy uważasz niżej wymienione zachowania związane z seksualnością za dopuszczalne dla dorosłych”. Należy zaznaczyć, że przy odpowiedzi:

niający się trend liberalizacji życia społecznego przyniósł w konsekwencji zjawisko tak zwanego permisywizmu seksualnego – postawy społecznej, która cechuje się wzmożoną tolerancją wobec zachowań związanych ze sferą seksualną. Zgodnie z danymi, opracowanymi w formie graficznej na rycinie 1, Polacy wykazują zrozumienie co do używania gadżetów erotycznych, masturbacji, seksu oralnego i analnego, biseksualnych praktyk seksualnych czy do korzystania z aplikacji randkowych, by umawiać się na seks. Z kolei, w znacznej większości, uważają za niedopuszczalne pozostawanie jednocześnie w kilku związkach (tzw. poliamoria).

Rycina 1. Czy uważasz wymienione zachowania związane z seksualnością za dopuszczalne dla dorosłych?

Źródło: M. Bunda, *Liberalni w sypialni*, „Polityka” 2022, nr 34, s. 14.

Zauważalna popularność portali erotycznych (takich jak Datezone), pojmowanych jako „wszystkie strony internetowe (również i aplikacje), które umożliwiają internautom korzystanie z usług seksualnych, zarówno w formie tradycyjnej, *offline*, jak i *online* (np. *sexting*)”¹⁸, świadczy o wzrastającej dominacji seksu w przestrzeni zarówno prywatnej, jak i publicznej. Warto również dodać, że głównym celem aplikacji/portali erotycznych, jak już wspomniano, jest nade wszystko umożliwienie użytkownikom realizacji różnych praktyk seksualnych, a nie, jak w przypadku aplikacji randkowych, znalezienie miłości.

„korzystanie z aplikacji randkowych, żeby umawiać się na seks” sumaryczne odpowiedzi wskazywały 103% grupy badanej (68%, 18% i 17%). W pracy przyjęto zaokrągloną liczbę 65%, ponieważ ta odpowiedź uplasowała się wyżej od „seksu analnego” – 64%.

¹⁸ M. Jas, *Internet i prostytutka. Przypadek portalu erotycznego Roksa.pl*, „Media i Społeczeństwo” 2023, nr 18, s. 178.

Gerbnerowska teoria kultywacji

Autorem teorii kultywacji, niekiedy zwanej również teorią uprawy, jest George Gerbner¹⁹, wedle którego „odbiorcy mediów, zwłaszcza telewizji, konstruują obraz rzeczywistości na podstawie odbieranych przekazów medialnych”²⁰. Paweł Płaneta na stronach *Leksykonu terminów medialnych*, podając hasło „teoria kultywacji”, stwierdza syntetycznie, że jest to

teoria wypracowana przez George’a Gerbnera, zgodnie z którą długofalowym i kulturowym zarazem efektem oddziaływania telewizji jest proces „kultywacji”, czyli tworzenia obrazu świata (ang. *worldview*), który – mimo iż niedokładny – staje się rzeczywistością, ponieważ odbiorcy tego medium wierzą, że świat jest właśnie taki, jaki ukazuje go telewizja²¹.

Istotą tej teorii jest stwierdzenie, że środki komunikowania masowego poprzez prezentowanie konkretnych treści są w stanie wpływać na kształtowanie opinii publicznej. Gerbner, badając przekazy telewizyjne w tak zwanym *primetime* w latach 70. ubiegłego wieku, stwierdził, że telewidzowie częściej uważali świat za niebezpieczny i pełen patologii społecznych, niż ci, którzy nie oglądali telewizji. George Gerbner, mówiąc o oddziaływaniu telewizji, wyszczególnił tak zwany model 3B. Mówi on, że telewizja: „1) Zaciera (*blurs*) tradycyjne różnice w sposobach postrzegania przez ludzi świata, w którym żyją; 2) Miesza (*blends*) ich obraz rzeczywistości z prezentowanym w telewizji głównym nurtem kultury; 3) Nakierowuje (*bends*) ten główny nurt tak, by służył instytucjonalnym interesom telewizji i jej sponsorów”²².

Krytycy teorii kultywacji zarzucają jej między innymi brak roli aktywnego widza, który nie ulega mechanizmom manipulacji. Jak stwierdza Jarosław Klebaniuk na łamach „Czasopisma Psychologicznego”:

[...] widz zarówno może ulegać wpływowi i manipulacji, jak i być świadomym i odnoszącym korzyści użytkownikiem. Jednak ostateczny rozkład akcentów zależy w większym stopniu od przyjętej perspektywy teoretycznej, a więc od tego, które pytanie zostanie postawione przez badacza, albo też które zostanie uznane za ważniejsze: „Co telewizja robi z widzem?” czy też „Co widz robi z telewizją?”²³.

Zdaniem Katarzyny Pokornej-Ignatowicz teoria kultywacji „mieści się w starszym paradygmacie badań medioznawczych, odpowiadających na pytania: «co ludzie robią

¹⁹ G. Gerbner, *Toward a General Model of Communication*, „Audiovisual Communication Review” 1966, Vol. 4, s. 171–199.

²⁰ W. Pisarek, *Wstęp do nauki o komunikowaniu*, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2008, s. 220–221.

²¹ P. Płaneta, *Teoria kultywacji* [w:] *Leksykon terminów medialnych*, red. K. Wolny-Zmorzyński i in., t. M–Z, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2024, s. 434.

²² S.J. Baran, D.K. Davis, *Teorie komunikowania masowego*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2007, s. 387.

²³ J. Klebaniuk, *Efekt kultywacji. Wpływ telewizji na poglądy*, „Czasopismo Psychologiczne” 2003, nr 1, s. 100.

z mediami? i co z tego wynika?»²⁴. Gerbnerowska teoria, licząca już ponad połowę wieku, znajduje szczególne miejsce w naukach społecznych przy badaniach takich problemów jak: rasizm, stereotypy, przemoc czy konstrukcje płciowe.

Metodologia

Opracowanie stanowi analizę studium przypadku. Pozwoliło to na dokonanie rewizji literatury oraz poszerzenie zaplecza teoretycznego²⁵ nad zjawiskiem portali erotycznych – tematem dość rzadko eksploatowanym na gruncie nauki.

Głównym celem badań było ukazanie specyfiki portali erotycznych na przykładzie serwisu Datezone.com w świetle teorii kultury George’a Gerbnera. Z kolei celem pobocznym było uzupełnienie luki badawczej nad zjawiskiem portali erotycznych oraz relacjami internetu i sfery seksualnej.

Podejmując badania, starano się odpowiedzieć na następujące pytania badawcze:

P1) Co stanowi zawartość portalu Datezone?

P2) Kim są użytkownicy Datezone?

P3) Jakie są cechy dystynktywne portali erotycznych?

Przed przystąpieniem do badań wyszczególniono hipotezy badawcze:

H1) Portale erotyczne stanowią przedłużenie portali randkowych.

H1) Mężczyźni stanowią główną widownię portali erotycznych.

H2) Portale erotyczne są bardziej angażujące niż serwisy informacyjne.

Aby zrealizować cele, odpowiedzieć na pytania badawcze oraz zweryfikować hipotezy wykorzystano metodę obserwacji²⁶, analizy i krytyki piśmiennictwa²⁷ oraz analizę treści.

Wyboru portalu Datezone dokonano na podstawie rankingu popularności portali erotycznych w Polsce (zob. rycina 3). Należy zaznaczyć, że choć w zestawieniu pozycji lidera zajmuje portal Escort, to ze względu na specyfikę jego zawartości (publikacja odpłatnych anonsów seksualnych), nie poddano go analizie. Przyjęto, że witryna internetowa Escort, wzorowana na dawnym serwisie Roksa.pl, stanowi odrębny i autonomiczny przedmiot badań.

²⁴ K. Pokorna-Ignatowicz, *O prorodzinnej misji TVP uwag kilka, czyli telenowełe a kapitał społeczny* [w:] *Medialny obraz rodziny i płci*, red. eadem, Oficyna Wydawnicza AFM, Kraków 2012, s. 60.

²⁵ B. Filanowski, *Studium przypadku jako metoda badania procesów zachodzących w komunikacji społecznej* [w:] *Metody badania komunikacji i mediów*, red. A. Barańska-Szmitko, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2021, s. 309–316 oraz H.G. Ridder, *The theory contribution of case study research designs*, „Business Research” 2017, nr 2(10), s. 281–305.

²⁶ D. Cybulska, *Wykorzystanie metody obserwacji w naukach społecznych*, „Obronność – Zeszyty Naukowe Wydziału Zarządzania i Dowodzenia Akademii Obrony Narodowej” 2013, nr 2, s. 20–31.

²⁷ J. Kawa, *Metodologia, metodyka, metoda jako podstawa wywodu naukowego*, „Studia Prawnoustrojowe” 2013, nr 21, s. 169–188.

Opracowanie stanowi wstęp do pogłębionych badań nad relacjami nowych mediów i zachowań związanych z seksualnością (m.in. nowe formy prostytucji za pośrednictwem internetu, *sexworking*, polski przemysł pornograficzny, a także erotyzacja treści w przekazach influencerów w mediach społecznościowych).

Wyniki badań. Datezone: zawartość i statystyka

Portal erotyczny Datezone, na swojej stronie internetowej, obecnie definiuje siebie jako „największy w Polsce serwis randkowy dla dorosłych”. Choć zarówno w przestrzeni medialnej, jak i naukowej klasyfikowany jest jako portal erotyczny. Warto przytoczyć ich wcześniejszą autoreklamę, w której podkreślano przede wszystkim łatwość w nawiązywaniu kontaktów seksualnych:

Datezone to sex portal w którym znajdziesz randki dla dorosłych, gorące sex kamerki, sextotka, a także ogłoszenia towarzyskie, sex czat na kamerkach, anonse erotyczne, sex fotki użytkowników i sex forum w grupach. Ogłoszenia kobiet, mężczyzn, par, swingers, trans – spośród 0.9 mln²⁸ użytkowników znajdziesz kogoś dla siebie. Umawianie się na sex randki nigdy jeszcze nie było tak proste! Zarejestruj się za darmo i sprawdź wszystkie możliwości²⁹.

Obecnie na głównej witrynie Datezone.com można odnaleźć informacje o użytkownikach, funkcjach, metodach płatności, dyskrecji, zakładaniu konta oraz mobilnej wersji Datezone. Wyodrębniono graficznie trzy liczby: pierwsza prezentuje, ile aktualnie zalogowanych użytkowników korzysta z portalu, druga mówi o ponad milionie zarejestrowanych kont, trzecia liczba z kolei – o ponad trzech milionach opublikowanych zdjęć i filmów na stronie Datezone.com.

Korzystanie z serwisu jest bezpłatne. Aby móc korzystać z Datezone, należy jednak założyć konto, podając adres mailowy i uzupełniając profil. Cała zawartość strony jest widoczna jedynie dla osób zalogowanych. Osoby, które nie mają konta, nie mogą zobaczyć treści publikowanych na Datezone. Użytkownik może wykupić konto VIP lub Super VIP, dzięki którym użytkownik ma między innymi zwiększony limit rozpoczynania rozmów czy możliwość ukrycia swojego wieku.

Informacje, które zawierają się w profilu, są podzielone na kilka kategorii. Jako nazwę profilu można podać imię lub ksywę oraz uzupełnić krótki opis „o sobie”. Pojawiają się pytania o motywację użytkownika w szukaniu kontaktów w celach seksualnych (np. przeżycie dłuższej znajomości, układu, seksu bez zobowiązań czy zabawy) oraz preferowanej płci. Z kolei w „metryczce” użytkownik jest proszony o udzielenie informacji na temat języka, wzrostu, rodzaju sylwetki, wykształcenia, bycia w związku oraz stosunku użytkownika do dzieci, alkoholu i papierosów. Ostatnim elementem profilu jest zaznaczenie preferencji seksualnych z listy ponad stu zachowań związanych z seksualnością. W wykazie znajdują się między innymi takie praktyki

²⁸ Obecnie zarejestrowanych użytkowników portalu Datezone jest ponad milion.

²⁹ <https://www.datezone.com/> (dostęp: 1.03.2023).

i upodobania jak: BDSM, obrzezany penis, dominacja, gryzienie, orgie czy pocałunki. Przykładowy profil użytkownika³⁰ portalu Datezone przedstawia rycina 2.

Profil Zdjęcia 35 Filmy Kamera Znajomi 89 Grupy 2 Wydarzenia

Napisz Zaproś Obserwuj Więcej

Kobieta, 30 lat
 29 728 1 600

W serwisie od [zamazane]

Hej jestem [zamazane] i lubię poszaleć 🍑, z przyjemnością poznam pary oraz kobiety które mają ochotę na dobrą zabawę 🍑

Szukam
 Osób płci: Kobieta, Para, Trans
 W celu: Luźna znajomość, Seks bez zobowiązań, Wirtualna znajomość, Zabawa

Dane
 Imię: [zamazane]
 Język: Polski
 Wzrost: 170 cm
 Sylwetka: Szczupła
 Znak zodiaku: Wodnik
 Włosy: Szatyn(ka)
 Związki: Wolny(a)
 Dzieci: Nie mam
 Alkohol: Lubię
 Papierosy: Palę okazjonalnie
 Wykształcenie: Średnie
 Preferencje: Gra wstępna, Mineta, Ostry seks, Pieszczoty, Pocałunki, Swingers, Tatuże

14.10.2023 12:56

114 Komentarze 2

Rycina 2. Profil użytkownika na portalu Datezone
 Źródło: screenshot/Datezone.com.

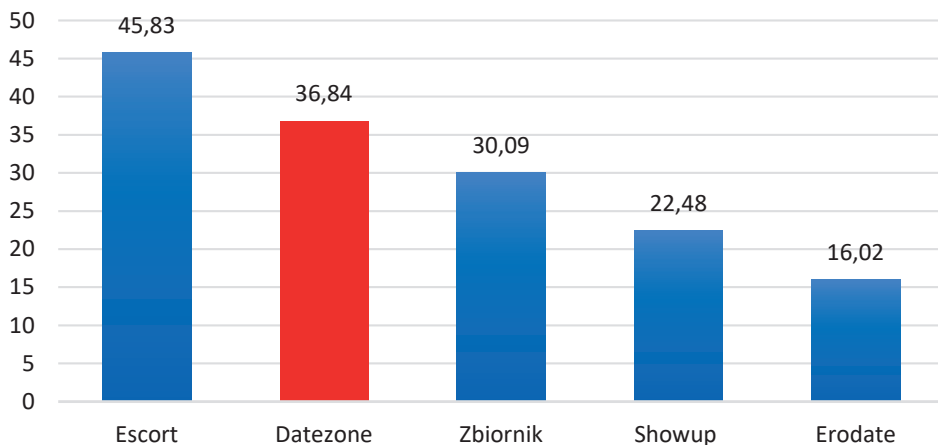
Zarejestrowani użytkownicy mogą publikować zdjęcia, filmy, a także prowadzić transmisję. Kolejną opcją, która umożliwia komunikację między internautami, jest zapraszanie się do znajomych, pisanie wiadomości, tworzenie tematycznych grup, a także inicjowanie wydarzeń (np. zapraszanie na wspólną orgię).

Na podstawie danych opublikowanych w branżowym portalu Similar Web³¹ wynika, że Datezone jest jednym z liderów portali erotycznych³² w Polsce pod względem odwiedzin. Od czerwca do sierpnia 2023 roku Datezone odwiedziono 36,84 miliona razy. Wyprzedził on takie portale jak: Erodate, Zbiornik czy Showup. Natomiast ulokował się za innym portalem dla dorosłych – Escort, na którym są publikowane sex-ogłoszenia z podanym numerem telefonu, cennikiem itp. Zależności pomiędzy sumaryczną liczbą odwiedzin popularnych portali, które ułatwiają kontakty seksualne, są ujęte w tym opracowaniu jako rycina 3.

³⁰ Na fotografii zamazano dane wrażliwe, takie jak: imię, nazwę profilu, miejsce zamieszkania oraz zdjęcia użytkownika.

³¹ Wszystkie dane statystyczne zostały opracowane na podstawie analiz dostępnych na, niestety płatnej platformie, Similar Web. Wyniki badań pochodzą z czasu czerwiec–sierpień 2023 roku. W Similar Web był to najaktualniejszy okres badań.

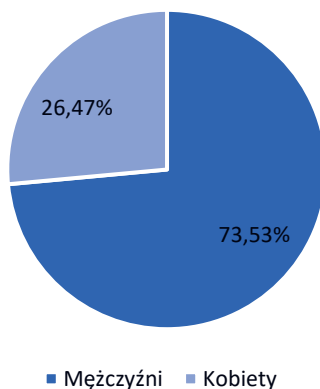
³² Nie istnieje odrębna kategoria: portale erotyczne. Zostały one dołączone do kategorii „dla dorosłych” (ang. *adult*).

Rycina 3. Liczba odwiedzin popularnych portali erotycznych w Polsce od czerwca do sierpnia 2023 roku (dane wyrażone w milionach)

Źródło: Similar Web.

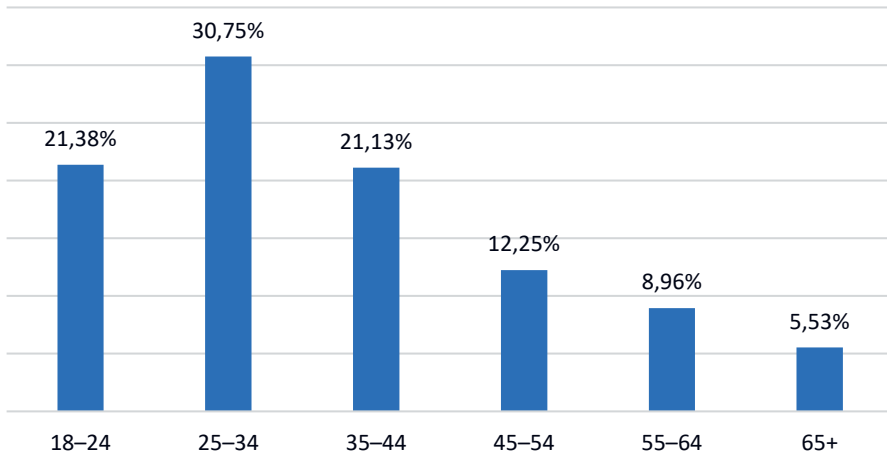
Mówiąc o użytkownikach portalu Datezone należy wskazać, że ponad 90% stanowią wejścia z Polski. Na drugim miejscu z wynikiem ponad 4% są niemieccy internauci. Chętniej tę stronę odwiedzają mężczyźni (73,56%) niż kobiety (26,46%) (zob. rycina 4).

Rycina 4. Użytkownicy portalu Datezone. Podział ze względu na płeć

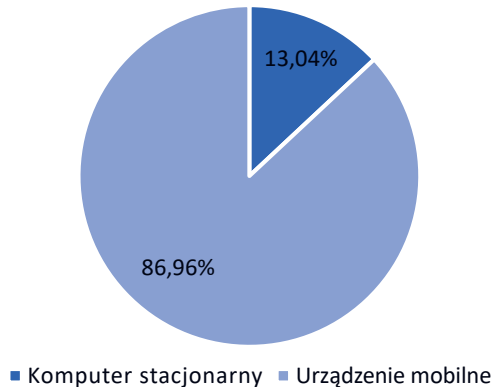
Źródło: Similar Web.

Ponad połowa użytkowników jest w przedziale wiekowym 18–34 lata. Od 35 roku życia wyraźnie spada zainteresowanie tą stroną wśród internautów (zob. rycina 5). Niewątpliwie ma to wytłumaczenie w tym, że okres od 18. do 34. roku życia cechuje się większym zainteresowaniem sprawami seksualnymi.

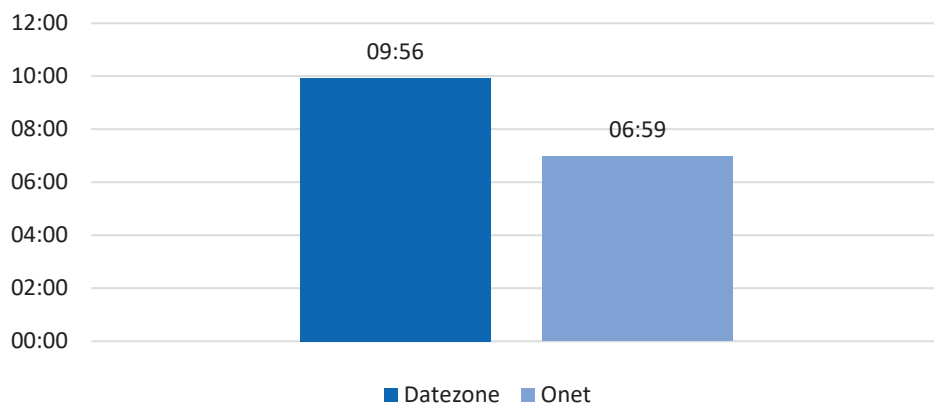
Rycina 5. Użytkownicy portalu Datezone. Podział ze względu na grupę wiekową
Źródło: Similar Web.

Z kolei, jeśli chodzi o źródła odwiedzin w serwisie Datezone, internauci wykorzystywali najczęściej urządzenia mobilne, z komputerów stacjonarnych korzystał prawie co dziesiąty użytkownik (zob. rycina 6).

Rycina 6. Użytkownicy portalu Datezone. Podział ze względu na źródła odwiedzin
Źródło: Silimar Web.

Strony o nacechowaniu erotycznym i/albo pornograficznym wykazują wyższy czynnik średniego czasu spędzania na witrynie. Z danych zawartych na rycinie 7 wynika, że polski internauta spędza więcej czasu na Datezone, niż na przykład Onecie, ogólnopolskim serwisie informacyjnym.

Rycina 7. Średni czas przebywania na stronie www. Porównanie Datezone do Onetu (wartość w minutach)

Źródło: Similar Web.

Choć portal Datezone został zaszeregowany do kategorii „dla dorosłych”, nie należy utożsamiać go ze stronami sensu stricto pornograficznymi, gdzie publikowane są materiały pornograficzne (przedstawiające stosunek seksualny), a główną ich motywacją jest zaspokojenie popędu seksualnego internauty poprzez masturbację przy jednoczesnej audiowizualnej konsumpcji pornograficznej.

Podsumowanie

Przeprowadzona analiza jakościowa pozytywnie zweryfikowała uprzednio założone hipotezy badawcze. Portale erotyczne mają swoje źródło w portalach randkowych, lecz różnią się nie tylko zawartością, ale przede wszystkim motywacjom użytkowników, których główną część stanowią relatywnie młodzi mężczyźni (ponad połowa użytkowników Datezone to internauci do 34. roku życia). Dość długi czas korzystania z internetowych witryn erotycznych sprawia, że portale erotyczne są bardziej angażujące niż serwisy informacyjne. Można zatem stwierdzić, że konsumpcja materiałów erotycznych jest bardziej angażująca od konsumpcji materiałów informacyjnych.

Choć główną zawartość portalu Datezone.com stanowią zdjęcia, filmy publikowane przez zarejestrowanych, pełnoletnich użytkowników, to pojawiają się także oferty wzięcia udziału w podjęciu różnych aktywności seksualnych (przede wszystkim w świecie realnym, *offline*). Motywacja użytkowników portali erotycznych wynika przede wszystkim z chęci podjęcia czynności seksualnych, czego najlepszym dowodem jest lista preferencji zachowań seksualnych, występująca przy każdym profilu użytkownika portalu Datezone.

Do głównych cech dystyngtywnych portali erotycznych należą: 1) erotyczna i pornograficzna zawartość witryny, 2) deklaracja pełnoletności³³, 3) chęć zaspokojenia popędu seksualnego poprzez nawiązanie pośredniego bez bezpośredniego kontaktu z innym użytkownikiem portalu. Oznacza to, że korzystaniem z portali erotycznych jest zarówno pasywna konsumpcja treści (jedynie obserwacja przesyłanych multimediów), jak i aktywne zaangażowanie użytkowników (prowadzenie profilu, anonsowanie się, podejmowanie komunikacji z innymi zarejestrowanymi użytkownikami).

Oduwołując się do teorii kulturywacji George'a Gerbnera, rosnąca popularność portali erotycznych przyniesie, o ile już nie przyniosła, nowe zjawiska społeczne. Systematyczna lub kompulsywna konsumpcja materiałów erotycznych oraz pornograficznych może przyczynić się do między innymi wzrostu seksualizacji, postaw seksistowskich, normalizacji parafilii seksualnych (np. sadyzm czy masochizm), a także zaburzeń psychicznych (np. dysmorfofobia³⁴).

Bibliografia

- Baran S.J., Davis D.K., *Teorie komunikowania masowego*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2007.
- Bleakley P., „500 Tokens to Go Private”: *Camgirls, Cybersex and Feminist Entrepreneurship*, „Sexuality & Culture” 2014, nr 18, s. 892–910.
- Bunda M., *Liberalni w sypialni*, „Polityka” 2022, nr 34, s. 12–15.
- Dębska-Ratuszniak O., Kamińska-Winciorek G., Śpiewak R., *Dysmorfofobia w oczach studenta kosmetologii*, „Dermatologia Kliniczna” 2012, nr 14, s. 171–174.
- Filanowski B., *Studium przypadku jako metoda badania procesów zachodzących w komunikacji społecznej* [w:] *Metody badania komunikacji i mediów*, red. A. Barańska-Szmitko, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2021, s. 309–316.
- Gerbner G., *Toward a General Model of Communication*, „Audiovisual Communication Review” 1966, Vol. 4, s. 171–199.
- Hodgson N., *The Curious History of Dating. From Jane Austen to Tinder*, Little Brown, London 2017.
- Jas M., *Internet i prostytutka. Przypadek portalu erotycznego Roksa.pl*, „Media i Społeczeństwo” 2023, nr 18, s. 163–178.
- Kacprzak K., *Zmiany w sposobie poszukiwania partnera życiowego – przegląd badań dotyczących użytkowników portali randkowych*, „Teraźniejszość – Człowiek – Edukacja” 2014, nr 68, s. 147–162.
- Klebaniuk J., *Efekt kulturywacji. Wpływ telewizji na poglądy*, „Czasopismo Psychologiczne” 2003, nr 1, s. 99–111.

³³ W przypadku niektórych portali randkowych istnieje wymóg ukończenia 15. i 16. roku życia. Przy portalach erotycznych, podobnie jak stronach pornograficznych, niezbędne jest ukończenie pełnoletności. Co istotne, podanie wieku ma charakter jedynie deklaracyjny, może to oznaczać, że na takich stronach przebywają nieletni internauci.

³⁴ „*Body Dysmorphic Disorder (BDD)*, zaburzenie dysmorficzne to zespół chorobowy charakteryzujący się nadmiernym niepokojem wywołanym nieistniejącym lub minimalnym defektem fizycznym”. O. Dębska Ratuszniak, G. Kamińska-Winciorek, R. Śpiewak, *Dysmorfofobia w oczach studenta kosmetologii*, „Dermatologia Kliniczna” 2012, nr 14, s. 171.

- Klonowska K., *Sponsoring seksualny – ocena binarna zjawiska*, „Profilaktyka Społeczna i Resocjalizacja” 2016, nr 30, s. 39–52.
- Kumar V., *Making „freemium” work*, „Harvard Business Review” 2014, nr 5, s. 27–29.
- Leksykon terminów medialnych*, red. K. Wolny-Zmorzyński i in., t. M–Z, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2024.
- Leppert R., Kacprzak K., *Związki miłosne w sieci. Poszukiwanie partnera życiowego na portalach randkowych*, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2013.
- Murphy A., *Dating Dangerously: Risks Lurking within Mobile Dating Apps*, „Journal of Law and Technology” 2018, nr 1(26), s. 100–127.
- Nijakowski L., *Pornografia. Historia, znaczenie, gatunki*, Wydawnictwo Iskry, Warszawa 2023.
- Orszulał-Dudkowska K., *Ogłoszenie matrymonialne. Studium z pogranicza folklorystyki i antropologii kultury*, Polskie Towarzystwo Ludoznawcze, Łódź 2008.
- Orszulał-Dudkowska K., *Wirtualne serwisy randkowe – fenomen współczesności? [w:] Homo Interneticus? Etnograficzne wędrówki w głąb Sieci*, red. E.A. Jagiełło, P. Schmidt, Wydawnictwo Portalu Wiedza i Edukacja, Lublin 2010, s. 80–87.
- Pisarek W., *Wstęp do nauki o komunikowaniu*, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2008.
- Pokorna-Ignatowicz K., *O prorodzinnej misji TVP uwag kilka, czyli telenowele a kapitał społeczny [w:] Medialny obraz rodziny i płci*, red. K. Pokorna-Ignatowicz, Oficyna Wydawnicza AFM, Kraków 2012, s. 47–64.
- Ridder H.G., *The theory contribution of case study research designs*, „Business Research” 2017, nr 2(10), s. 281–305.
- Skowroński D., Nowicka M., *Kto korzysta z seksu internetowego w Polsce?*, „Seksuologia Polska” 2008, nr 6, s. 6–13.
- Stusińska E., *Miła robótka. Polskie świerszczyki, harlekiny i porno z satelity*, Wydawnictwo Czarne, Wołowiec 2021.
- Ściupider-Młodowska M., *Intymność w kulturze flirtu i uwodzenia. Czy wirtu@lny seks na zawsze odmieni intymne relacje partnerskie?* „Studia Edukacyjne” 2013, nr 29, s. 305–325.
- Ziębiński R., *Porno. Jak oni to robią*, Wydawnictwo Kobiectwo, Białystok 2021.

Netografia

- Carman A., *Tinder will warn users when they travel to countries where LGBTQ relationships are punishable by law*, <https://www.theverge.com/2019/7/24/20708645/tinder-traveler-alert-update-dating-app-lgbtq> (dostęp: 1.10.2023)
- Castro Á., Barrada J., *Dating Apps and Their Sociodemographic and Psychosocial Correlates: A Systematic Review*, „International Journal of Environmental Research and Public Health” 2020, nr 17(18), 6500 (dostęp: 1.10.2023).
- www.datezone.com (dostęp: 1.10.2023).
- www.similiarweb.com (dostęp: 1.10.2023).